

Az emberi tőke és az oktatás szerepe az Európai Unióban

Tandi Laura
Doktorandusz hallgató

Szegedi Tudományegyetem
Gazdaságtudományi Kar
Közgazdaságtani Doktori Iskola

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Szerkezet

- Bevezetés
- Szakirodalmi áttekintés
- Hipotézisek
- Módszertan
- Következtetések
- Irodalom

Bevezetés

- Globalizáció
- Verseny
- Gazdasági folyamatok megértése
- Emberi tőke
- Tudás
- Oktatás

Szakirodalmi áttekintés I.

Adam Smith – 1959
klasszikus közgazdaságtan alapjai
human capital

“személyben rögzült és megtestesült tőke”

- **von Thünen** – 1800-as évek első fele
emberitőke-elmélet gazdaságtani alapjai
iskolázottság és tőke közötti kapcsolat

- **Keynes** – 1936
animal spirit = ösztön a mérlegelés felett

Szakirodalmi áttekintés II.

- **Robbins** – 1935
„a közgazdaságtan az a tudomány, amely az emberek viselkedését mint célok és különféleképp felhasználható szűkös eszközök közötti viszonylatokat kutatja.”
- **Solow** – 1957
új növekedési modell – technikai haladás
– része a humán tőke
- **Schultz** – 1971
Human Capital Theory
szakképzettség és tudás = tőke

Szakirodalmi áttekintés III.

- **Schumacher** – 1973
emberi szabadság – közgazdaságtan nem
hasonlatos a fizikához
minőségek
  - **Rosenberg** – 1976
elméleti stratégiák felől a fogyasztói
viselkedések kutatása felé
- Ha a közgazdaságtan nem tudomány,
akkor mi? (1994)

Hipotézisek

- Emberi tőke – gazdasági fejlődés tőke és munka csak részben magyarázzák
- Oktatás szerepe nyugati társadalmak – emberi tőke jelentősebben nőtt az általános értelemben vett tőkénél – magasabb gazdasági fejlettség
- Európai Unió – tudásmenedzsment centrum-periféria problémája

Módszertan

- **Leíró** céltípus – emberitőke-elmélet kialakulása és gazdasági hatásai
- **Nomotetikus** – a terület általános megértésére törekszik
- **Kvalitatív** jelleg – szöveges, elméleti alapok felhasználása a hipotézisek megfogalmazására
- **Deduktív** módszer – elméleti következtetésből konkrét megfigyelésekkel való későbbi tesztelés

Következtetések

- Az emberi tőke - gazdasági fejlődés - tőke és munka szerepe nem kizárólagos - emberi tudás felértékelődik

Európai Unió – ember meghatározó erőforrás - kompetenciáik folyamatos fejlesztése – egyénileg versenyképes – szervezet is versenyképes alkalmazkodás, proaktivitás

- Az oktatás = emberi tőkébe való beruházás oktatáspolitikai kulcskérdés (minőségi) oktatás szükségessége - bonyolult modern életmód - egyre magasabb képzettség szükségessége

Nyitott kérdések

- Tudás fontossága
- Tudás mérhetősége
- Tudás megjelenése a közgazdasági elméletekben

Köszönöm a figyelmet!

E-mail: laura.tandi@inbox.com

Jelen előadást „Az SZTE Kutatóegyetemi Kiválósági Központ tudásbázisának kiszélesítése és hosszú távú szakmai fenntarthatóságának megalapozása a kiváló tudományos utánpótlás biztosításával” című, TÁMOP-4.2.2/B-10/1-2010-0012 azonosítószerű projekt támogatja. A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Irodalom

- Baráth, T. (2006): A versenyképesség dimenziói. <http://www.oki.hu/oldal.php?tipus=cikk&kod=kozoktatas> versenykepesseg-11 versenykepesseg_dimenziói letöltve: 2013. január 12.
- Bittner, P. (2002): Karriertervezés és személyzetfejlesztés = tudásmenedzsment. *CEO magazin*. 2002/6. szám.
- Cohn, E., Geske, T. (1990): *Economics of Education*. Pergamon Press. Oxford, NY.
- Kengyel, Á. (2013): Az oktatás hozzájárulása a fenntartható növekedéshez a harmadik ipari forradalom korszakában. *Közgazdasági Szemle*. 2013/1. szám
- Marosán, Gy. (2011): A gazdasági döntés evolúciós elméletének néhány kérdése. *Köz-Gazdaság*. 2011/1. szám.
- Pelle, A. (2013). Az oktatási rendszer mint a versenyképesség javításának egyik fő pillére. *Szabad Egyetem*. http://www.youtube.com/watch?v=jLu1A_Vp6t8 <http://www.youtube.com/watch?v=SStQz6G3nNU> letöltve: 2013. március 15.
- Rapkin, D. P., Avery, W. P. (szerk.) (1995): *National Competitiveness in a Global Economy*. Lynne Rienner. London.
- Robbins, L. (1935): *An Essay on the Nature and Significance of Economic Science*. Maxwell. London.
- Rosenberg, A. (1976): *Microeconomic Laws: A Philosophical Analysis*. University of Pittsburgh Press, Pittsburgh, PA.
- Rosenberg, A. (1994): If economics isn't science, what is it? *The Philosophy of Economics: an Anthology*. Cambridge University Press. New York, NY.
- Schultz, T. W. (1971): *Investment in Human Capital: The Role of Education and of Research*. Free Press. New York.
- Schumacher, E. F. (1973): *Small is Beautiful. A Study of Economics as if People Mattered*. Blond & Briggs. London.
- Smith, A. (1959): *A nemzetek gazdagsága*. Akadémiai Kiadó. Budapest.
- Solow, R. M. (1957): Technical Change and the Aggregate Production Function. *The Review of Economics and Statistics*. 1957/3. szám
- Sveiby, K. E. (2001): *Szervezetek új gazdagsága: a menedzselt tudás*. KJK–KERSZÖV Kiadó. Budapest.